



KONKURENCES PADOME

Elizabetes iela 41/43, Rīga, LV-1010 ♦ Tālrunis 7282865 ♦ Fakss 7242141

L Ē M U M S

Rīgā

Nr. 20

(Prot. Nr.15, 5.§)

2002.gada 24.aprīlī

Par Gunta Kazaiņa 04.04.2002. iesniegumu
Lieta Nr.104/02/07/10

Konkurences padome 08.04.2002. saņēma Gunta Kazaiņa (iesniedzēja) iesniegumu par iespējamo Konkurences likuma normu pārkāpumu a/s “Pirmā Banka” darbībās.

Konkurences padome, izvērtējot iesniegumu un citus lietas materiālus

konstatēja:

Iesniedzējs bija izdarījis noguldījumu a/s “Rīgas Komercbanka”. Pēc a/s “Rīgas Komercbanka”, kuras nosaukums sākotnēji tika pārreģistrēts uz a/s “Latvijas Pirmā banka”, bet vēlāk uz a/s “Pirmā banka”, maksātnespējas procesa pārtraukšanas a/s “Pirmā banka” izmaksāja iesniedzējam noguldīto naudas summu, ieturot 10% komisijas naudu.

Iesniedzējs iesniegumā norāda, ka a/s “Pirmā banka” pārkāpusi Konkurences likuma normu, kas aizliedz tirgus dalībniekam nevienādu noteikumu piemērošanu ekvivalentos līgumos, radot tam konkurences ziņā nelabvēlīgākus nosacījumus. Iesniedzējs tāpat lūdz paskaidrot to, vai vienpusējas līguma noteikumu izmaiņas var tikt uzskatītas par tiesiskām.

Līdz 31.12.2001. aizliegumu piemērot nevienādus noteikumus ekvivalentos līgumos ar citu tirgus dalībnieku, radot tam konkurences ziņā nelabvēlīgākus nosacījumus, noteica 18.06.1997. Konkurences likuma 17.panta 5.punkts, kas bija spēkā no 01.01.1998. līdz 31.12.2001. No 01.01.2002. šādu aizliegumu paredz arī 04.10.2001. Konkurences likuma 13.panta 5.punkts. Gan 18.06.1997. Konkurences likuma 1.panta 2.punkts un 17.panta 5.punkts, gan 04.10.2001. Konkurences likuma 1.panta 1.punkts un 13.panta 5.punkts kā vienu no priekšnosacījumiem tam, lai tiktu konstatēts šī aizlieguma pārkāpums, nosaka to, ka līguma pusei, kas ir piemērojusi nevienādus noteikumus jāatrodas

dominējošā stāvoklī, t.i., tirgus dalībnieka tirgus daļai ir jābūt vismaz 40% un tam jāpiemīt spējai ievērojami kavēt, ierobežot vai deformēt konkurenci konkrētajā tirgū pietiekami ilgā laika posmā, darbojoties pilnīgi vai daļēji neatkarīgi no konkurentiem.

Saskaņā ar Kredītiestāžu likuma 1.panta 4.punktu un 6.punktu noguldījums uzskatāms par bankas sniegto finansu pakalpojumu un tas ietver naudas līdzekļu nodošanu glabāšanā kredītiestāžu kontā noteiktu vai nenoteiktu laiku, ar vai bez procentiem.

Saskaņā ar Latvijas Bankas Kredītiestāžu pārvaldes 2000.gada kredītiestāžu darbības pārskatu kopējais kredītiestāžu glabāšanā esošais noguldījumu apjoms 2000.gadā bija 1864 mlj. latus, no kuriem noguldījumi pēc pieprasījuma veidoja 1214 mlj. lati, bet termiņnoguldījumi - 650 mlj. latu. a/s "Pirmā banka" 2001.gada pārskats liecina, ka kopējais noguldījumu apjoms 2000.gadā bija 24 mlj. lati, no kuriem noguldījumu pēc pieprasījuma apjoms sastādīja 15 mlj. lati, bet termiņnoguldījumu apjoms - 9 mlj. lati. 2001.gadā a/s "Pirmā banka" noguldījumu apjoms, pieaugot arī kopējam kredītiestāžu glabāšanā nodoto naudas līdzekļu apjomam, palielinājās līdz 40, 5 mlj. latu.

Konkurences padome konstatē, ka 2000., 2001.gadā a/s "Pirmā banka" tirgus daļa, sniedzot šo finansu pakalpojumu, gan attiecībā uz noguldījumiem pēc pieprasījuma, gan termiņnoguldījumiem ir mazāka par 5%. Tādējādi a/s "Pirmā banka" nav pārkāpusi ne 18.06.1997. Konkurences likuma 17.pantu, ne 04.10.2001. Konkurences likuma 13.pantu.

Konkurences padome paskaidro, ka saskaņā ar CL 1589.pantu vienpusēja atkāpšanās no līguma ir pieļaujama arī tad, kad tāda tiesība ir pielīgta. Ja iesniedzējs, parakstot noguldījuma (depozīta) līgumu, ir apņēmis ievērot bankas noteikumus un pakalpojuma cenrādi, tad uzskatāms, ka viņš bankai ir pielīdzis vienpusēju tiesību mainīt tās noteiktos tarifus. Ja iesniedzējs uzskata, ka banka, izmaksājot daļu no depozīta summas, ir pārkāpusi noslēgtā līguma noteikumus, tad tas, iespējams, varētu tikt uzskatīts par CL normu, kas nosaka līguma saistību izpildes pienākumu, pārkāpumu. Strīds par šādu iespējamo pārkāpumu būtu izšķirams tiesā.

Konkurences padome tāpat norāda, ka paskaidrojumus par a/s "Rīgas Komercbanka" maksātnespējas un sanācijas norises kārtību, par bankrota iespējamām sekām un a/s "Pirmā banka" darbību likumību sniedza Finanšu un kapitāla tirgus komisija 18.03.2002. vēstulē Nr.04.02.07.01/50.

Konkurences padome, pamatojoties uz 18.06.1997. Konkurences likuma 17.panta 5.punktu, 04.10.2001. Konkurences likuma 8.panta pirmās daļas 2.punktu un 13.panta 5.punktu

nolēma:

izbeigt lietas Nr.104/02/07/10 izpēti.

Konkurences padomes lēmums ir pārsūdzams Rīgas Vidzemes priekšpilsētas tiesā viena mēneša laikā no dienas, kad ieinteresētā persona uzzināja vai tai vajadzēja uzzināt par pieņemto lēmumu, saskaņā ar 04.10.2001. Konkurences likuma 8.panta otro daļu, LR Civilprocesa likuma Pārejas noteikumu 1.punktu un LR Civilprocesa kodeksa 24-A. nodaļu.

Priekšsēdētājs

P.Vilks